

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Mocanu Serghei în numele reprezentantului legal al părții vătămate, Cebanu Marina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2018 și a sentinței Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 29 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Mămăligă Mihail Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat r-nul Xxxxx s. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 06.07.2015-29.03.2018
2. instanța de apel: 23.04.2018-13.09.2018
3. instanța de recurs: 15.11.2018 - 19.12.2018

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 29 martie 2018, Mămăligă Mihail Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin. (2) lit. c¹) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Codul penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune de 3 ani, dacă condamnatul în perioada de probațiune nu va comite o nouă infracțiune și prin respectarea condițiilor probațiunii va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat, obligându-l să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului de probațiune.

A fost admisă parțial acțiunea civilă intentată de Cebanu M. în numele părții vătămate minore Xxxxx, încasându-se de la Mămăligă M., în beneficiul lui Cebanu M., prejudiciul material în sumă de 924.12 lei, prejudiciul moral în sumă de 15.000 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 10.000 lei, iar în total suma de 25.924,12 lei.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că la data de 30 aprilie 2015, în jurul orei 20.00, aflându-se pe o stradă în s. Xxxxx r-nul Xxxxx avînd intenția vătămării medii a integrității corporale și a sănătății, a inițiat o ceartă cu minorul Xxxxx, din motivul că

feciorul său Xxxxx, i-a comunicat că a fost agresat fizic de Xxxxx, în stradă, în prezența mai multor copii l-a certat pe acesta, după care i-a aplicat două lovituri cu palma în regiunea capului, apoi i-a spus să plece acasă. În timp ce minorul s-a pornit spre casă, Mămăligă M. l-a ajuns din urmă și continuându-și acțiunile sale ilegale, l-a bruscat pe minor, motiv din care Xxxxx a călcat cu piciorul drept pe o parte, simțind o durere puternică în regiunea degetului mic a piciorului drept.

Conform raportului de expertiză medico - legală nr. 1297/D din 17.06.2015, la minorul Xxxxx s-a constatat vătămare corporală medie.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului Mămăligă M. a fost calificată *de drept* în baza art. 152 alin. (2) lit. c¹) Codul penal și anume – *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea sănătății de lungă durată, cu bună știință asupra unui minor, profitând de starea de neputință a victimei de a se apăra, care se datorează vârstei fragede.*

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1 Reprezentantul legal al părții vătămate, Cebanu M., care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie exclusă aplicarea în privința inculpatului Mămăligă M., a prevederilor art. 90 din Codul penal și să fie admise integral cerințele din cererea de chemare în judecată și anume a încasa de la Mămăligă M. în beneficiul său cu titlu de prejudiciu moral suma de 10.000 euro și cheltuieli pentru asistență juridică în sumă de 30.000 lei.

În motivarea apelului a indicat:

- instanța de fond eronat a aplicat inculpatului prevederilor art. 90 Cod penal;
- instanța de fond la aplicarea pedepsei s-a axat numai pe personalitatea inculpatului, indicând că acesta anterior nu a fost condamnat, a comis pentru prima dată o infracțiune;

- instanța nu a reținut circumstanțe agravante sau atenuante, fără a lua în considerare pe deplin gradul pericolului social al infracțiunii săvârșite și circumstanțele săvârșirii faptei infracționale, or infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. c¹) Cod penal, este o infracțiune gravă prin prisma art. 16 Cod penal, acțiunile inculpatului au fost îndreptate la cauzarea unor leziunilor corporale unui minor, nu s-a căut de cele săvârșite și nu a reparat prejudiciul material și moral;

- respingerea parțială a cerințelor din acțiunea civilă este total nemotivată prin careva norme materiale, ca urmare nici nu poate să supună criticii o motivare a primei instanțe care lipsește în hotărârea integrală;

- prima instanță a emis o hotărâre nemotivată și contradictorie, care contravine prevederilor art. 239-241 Cod de procedură civilă;

- în privința respingerii parțiale a acțiunii civile, instanța de fond nu a ținut cont că, prin acțiunile criminale ale inculpatului, părții vătămate i-au fost cauzate suferințe psihice și psihologice enorme, ce se dovedește prin înscrisurile anexate la materialele cauzei, care dovedesc aplicarea minorului a unui tratament psihologic post traumatic cauzat de stres, prin aplicarea acțiunilor de violență de către un matur, pentru care fapt inculpatul urmează să-i repare prejudiciu moral cauzat, pe care îl estimează la suma de 10.000 euro;

- inculpatul urmează să-i restituie cheltuielile legate de acordarea asistenței juridice în sumă de 30.000 lei, care sunt reale, rezonabile și necesare.

3.2 Inculpatul, care a solicitat casarea acesteia și achitarea sa din motivul lipsei în acțiunile sale, a elementelor infracțiunii incriminate.

În motivarea apelului a indicat:

- instanța de fond a dat apreciere incorectă probelor, ce în rezultat a dus la condamnarea neîntemeiată a sa;

- vina nu o recunoaște, instanța de judecată pronunțând o sentință de condamnare s-a bazat doar pe depozițiile părții vătămate Xxxxx și a martorilor Xxxxx, Xxxxx, Xxxxx, Xxxxx și Xxxxx, care toți sunt minori;

- fiind audiați în instanța de judecată martorii minori, au făcut declarații contradictorii, însă la întrebarea procurorului, cu toții și-au susținut declarațiile date la faza de urmărire penală, astfel declarațiile martorilor minori făcute la faza de urmărire penală sunt identice, propozițiile cu același conținut, gând, sunt transcrise de la un martor minor, la alt martor minor;

- organul de urmărire penală și-a formulat propria versiune de învinuire asupra presupuselor fapte, folosind în mod principal și direct probe contradictorii, ajustându-le ca probe de învinuire;

- în cadrul procesului judecării cauzei, instanța de fond a dat dovadă de lipsă de imparțialitate, în motivarea sentinței de condamnare s-a expus critic, doar asupra declarațiilor martorilor apărării și nu a martorilor minori ai acuzării, care sunt contradictorii;

- instanța de judecată, nemotivat, prin încheierea din 22.11.2017 a dispus respingerea cererii avocatului Chirtoacă T. de numirea expertizei medico-legale repetate, încheierea dată este una ilegală și urmează a fi anulată;

- instanța n-a ținut cont de faptul că partea apărării a prezentat instanței probe directe prin care se confirmă faptul, că partea vătămată, minorul Xxxxx, anterior zilei de 30.04.2015, cu aproximativ 20 de zile, la același picior a suferit o traumă, piciorul fiindu-i pus în gips, iar tratamentul prescris de medic n-a fost respectat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2018, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, în ședința de judecată în apel, au fost verificate declarațiile și probele materiale examinate în ședința de judecată în primă instanță și anume, declarațiile martorilor minori Xxxxx(vol. II, f. d. 38-39); Xxxxx (vol. II, f. d. 40-41); Xxxxx(vol. II, f. d. 42-44); Xxxxx(vol. II, f. d. 51-52); Xxxxx (vol. II, f. d. 52-53); expertului judiciar medico - legal Gancioglo E. (vol. II, f. d. 74-75); martorilor Ciorescu V. (vol. II, f. d. 58-60); Mămăliga D. (vol. II, f. d. 61-62); Salcuțan A. (vol. II, f. d. 65-66); Salcuțan E. (vol. II, f. d. 64), martorului minor Xxxxx(vol. II, f. d. 49-50); procesul - verbal de constatare a infracțiunii din 02.06.2015 (f. d. 4, vol. I); plângerile cet. Cebanu M. din 04.05.2015 și din 03.06.2015 (f. d. 5-6, vol. I); fișa medicală a minorului Xxxxx. (f. d. 23-32, vol. I); certificatul de naștere NA-VI 1765801 eliberat de către OSC Ialoveni la data de 11 iunie 2013, pe numele Xxxxx (f. d. 33, vol. I); raportul de expertiză medico - legală nr.

1297/D din 17.06.2015 (f. d. 84, vol. I); caracteristica eliberată de șeful de post a IP Ialoveni, Iovu A. pe numele Mămăligă M. (f. d. 99, vol. I).

Instanța de apel a reținut că, motivele invocate în apelul inculpatului sunt nefondate, deoarece starea de fapt și de drept stabilită prin sentință concordă cu probele administrate și apreciate de prima instanță. Sentința cuprinde elementele definitorii condamnării, prevăzute de articolul 394 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a mai indicat că, în contextul evaluării activității primei instanțe cu privire la aprecierea probelor administrate în cauză, nu există temeii pentru a da o nouă apreciere probelor respective, instanța de apel fiind solidară cu concluziile cuprinse în sentință, dat fiind că sunt motivate temeinic și legal, sub aspectul că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate este dovedită prin probatoriul administrat în cadrul procesului penal. Motivele invocate în apel, sub aspectul nevinovăției inculpatului, reprezintă opinia subiectivă a părții apărării.

Cu privire la motivele invocate în apelul inculpatului, ce vizează dezacordul cu încheierea Judecătorei Hâncești (sediul Ialoveni) din 22 noiembrie 2017, instanța de apel le-a apreciat ca fiind nefondate or, prima instanță corect a concluzionat că, nu există temeii legal pentru dispunerea expertizei medico-legale repetate, dat fiind că partea apărării nu a invocat clar care concluzii ale expertului sânt neclare, contradictorii, neîntemeiate, precum și nu a indicat care circumstanțe nu sunt relatate în raportul de expertiză medico - legală.

La fel, au fost respinse și argumentele inculpatului, precum că fractura survenită la piciorul drept al părții vătămate minore Xxxxx. este rezultatul tratamentului incomplet al traumei primite de ultimul anterior, or inculpatul Mămăligă M. nu are studii medicale pentru a face asemenea concluzii, totodată, potrivit raportului de expertiză medico - legală nr. 1297/D din 17.06.2015, rezultă clar că la minorul Xxxxx s-a constat - fractura marginală cu deplasare a osului tarsian pe dreapta, care putea fi produsă prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanță, ce condiționează dereglarea sănătății de lungă durată, care se califică ca vătămare corporală medie.

Cu privire la motivele reprezentantului părții vătămate minore, ce vizează dezacordul cu pedeapsa aplicată inculpatului, sub aspectul blândeții, instanța de apel le-a considerat ca fiind nefondate, deoarece la soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsa stabilită inculpatului, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 7, 61, 75 și 90 Cod penal, astfel fiind aplicată în limitele legii.

În viziunea instanței de apel, inculpatul anterior nu a fost condamnat, nu se află la evidența medicului narcolog, are doi copii minori, se caracterizează pozitiv, în conformitate cu prevederile articolului 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea săvârșită face parte din categoria celor grave, circumstanțe agravante nu s-au stabilit.

În opinia instanței de apel, în sentință se cuprind datele privind persoana inculpatului, gravitatea infracțiunii săvârșite și circumstanțele care influențează asupra pedepsei, fiind luate în considerație la stabilirea categoriei și măsurii de

pedeapsă, astfel prima instanță corect a concluzionat, că atingerea scopului pedepsei se v-a asigura prin aplicarea închisorii cu suspendarea condiționată a executării pedepsei inculpatului pe perioada de probațiune fixată.

Totodată, instanța de apel a stabilit că, acțiunea civilă înaintată de reprezentantul legal al părții vătămate minore este soluționată în conformitate cu prevederile articolelor 219 - 223, 225, 387 Cod de procedură penală. Probele prezentate în susținerea acțiunii civile, dovedesc temeiurile și parțial, mărimea pagubei cerute de partea civilă.

Cu privire la soluționarea acțiunii civile, în partea cuantumului prejudiciului moral produs prin infracțiune, instanța de apel a reținut că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 219 alin. (4), 220 și 387 alin. (1) Cod de procedură penală. La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral s-au luat în considerație rezultatele infracțiunilor produse minorului Xxxxx care, potrivit raportului de expertiză medico - legală nr. 1297/D din 17 iunie 2015, reprezintă vătămări corporale medii.

Mai mult ca atât, instanța de apel a indicat că din lucrările cauzei, cu certitudine se constată că în rezultatul infracțiunii săvârșite de inculpat, reprezentantului legal al părții vătămate minore i-au fost cauzate suferințele psihice. În această ordine de idei, prima instanță corect a stabilit cuantumul prejudiciului moral produs prin infracțiune, în proporțiile corespunzătoare, care se va încasa de la inculpatul Mămăligă M. în beneficiul reprezentantului legal al părții vătămate minore Cebanu M.

La fel, instanța de apel a constatat că, prima instanță corect a soluționat și chestiunea cu privire la cheltuielile judiciare suportate în legătură cu asistența juridică acordată reprezentantului părții vătămate minore, în cadrul procesului penal, conform articolelor 217 - 219 și 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, se consideră că este dovedit cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, motiv pentru care, solicitarea respectivă, a fost admisă parțial.

Astfel, instanța de apel a indicat că, în cuprinsul apelului, partea civilă, solicită încasarea sumei de 30.000 lei cu titlu de cheltuieli judiciare suportate în legătură cu asistența juridică acordată de avocat, cuantum care, în opinia instanței de apel, este exagerat și nejustificat în raportul de complexitate a cazului și lucrul efectuat de avocat, fapt ce impune, respingerea solicitării respective, cu menținerea hotărârii primei instanțe privind încasarea sumei de 10.000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, cheltuieli care sunt reale și rezonabile.

6. Hotărârile instanțelor de fond sunt atacate cu recurs ordinar de către avocatul Mocanu Serghei în numele reprezentantului legal al părții vătămate, Cebanu M., care solicită casarea acestora, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie exclusă aplicarea în privința inculpatului Mămăligă M. a prevederilor art. 90 Cod penal și să fie admise integral cerințele din cererea de chemare în judecată și anume a încasa de la Mămăligă M. în beneficiul lui Cebanu M. cu titlu de prejudiciu moral suma de 10.000 euro și cheltuieli pentru asistență juridică în sumă de 30.000 lei.

În motivarea recursului invocă:

- instanța de apel neîntemeiat a ajuns la concluzia de a respinge cerința privind încasarea prejudiciului material și moral, ignorând art. 1 alin. (2) Cod de procedură penală;

- instanțele eronat au aplicat în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal, fără a ține cont pe deplin de prevederile art. 61, 75 Cod penal, axându-se doar pe personalitatea acestuia, indicând că acesta anterior nu a fost condamnat, a comis pentru prima dată o infracțiune;

- instanța nu a reținut circumstanțe agravante sau atenuante, fără a lua în considerare pe deplin gradul pericolului social al infracțiunii săvârșite și circumstanțele săvârșirii faptei infracționale, or infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. c¹) Cod penal, este o infracțiune gravă prin prisma art. 16 Cod penal, acțiunile inculpatului au fost îndreptate la cauzarea unor leziunilor corporale unui minor, nu s-a căut de cele săvârșite, nu a reparat prejudiciul material și moral;

- instanțele de fond au aplicat inculpatului o pedeapsă prea blândă, care nu va duce la corectarea și reeducarea inculpatului, respectiv nu va fi restabilită echitatea socială, precum și nu va fi prevenită săvârșirea de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane;

- prima instanță a emis o hotărâre nemotivată și contradictorie, care contravine prevederilor art. 239-241 din Cod de procedură civilă;

- în privința respingerii parțiale a acțiunii civile, instanța de fond nu a ținut cont că, prin acțiunile criminale ale inculpatului, părții vătămate i-au fost cauzate suferințe psihice și psihologice enorme, ce se dovedește prin înscrisurile anexate la materialele cauzei care dovedesc aplicarea minorului a unui tratament psihologic post traumatic cauzat de stres, prin aplicarea acțiunilor de violență de către un matur, pentru care fapt inculpatul urmează să-i repare prejudiciul moral cauzat, pe care îl estimează la suma de 10.000 euro;

- inculpatul urmează să-i restituie cheltuielile legate de acordarea asistenței juridice în sumă de 30.000 lei, care sunt reale, rezonabile și necesare.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia asupra recursului declarat, prin care solicită inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanțele de fond și-au argumentat soluția, în sensul pedepsei penale, ținând cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, stabilindu-i lui Mămăligă M. o pedeapsă echitabilă. Totodată, la aprecierea cuantumului prejudiciului material și moral, instanțele au ținut cont de toate circumstanțele cauzei, caracterul și gravitatea suferințelor fizice și psihice suportate de partea vătămată, gradul de vinovăție al autorului prejudiciului.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Autorul își întemeiază recursul său în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Totodată, din conținutul recursului declarat, Colegiul penal atestă că, avocatul Mocanu Serghei în numele reprezentantului legal al părții vătămate, Cebanu M., pe lângă temeiurile de recurs invocate, critică pedeapsa aplicată inculpatului, solicitând a-i fi stabilită o pedeapsă mai aspră, fără aplicarea art. 90 Cod penal. Deci, în astfel de împrejurări, instanța de recurs consideră că, de fapt, avocatul Mocanu S. în recursul său, semnalează și temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Astfel, din textul recursului se reține invocarea temeiurilor pentru recurs prevăzute la pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Așadar, instanța de recurs analizând argumentele invocate de către apărător în recurs remarcă, că acestea au format obiect de studiu la judecarea cauzei în instanța de apel, deoarece practic sunt identice cu cele formulate în apel.

De asemenea, Colegiul reține că, instanța de apel respectând prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și a adoptat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, de aceea, Colegiul își însușește argumentele acestei instanțe, argumente fundamentate în fapt și în drept, amplu prezentate în hotărârea atacată și apreciază că nu este necesară reluarea acestora.

Totodată, instanța de recurs atestă, că avocatul Mocanu Serghei în numele reprezentantului legal al părții vătămate, Cebanu M., nu contestă starea de fapt stabilită de către instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente Colegiul nu se va expune referitor la aceste aspecte, dar critică hotărârea dată în partea pedepsei menținute de instanța de apel, considerând că aceasta nu este una echitabilă, fiind prea blândă. De asemenea, consideră neîntemeiată soluția instanței de apel, referitor la respingerea parțială a cerințelor din acțiunea civilă.

În urma studiului lucrărilor dosarului, în opinia Colegiului penal, nu și-au găsit confirmarea temeiurile pentru recurs indicate, în prezenta speță, deoarece instanțele

de fond și-au motivat întemeiat soluțiile adoptate, totodată acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului și nu au admis careva erori, stabilind justificat, în privința acestuia, suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, conform art. 90 Cod penal.

Opozant celor invocate de recurent, instanța de recurs remarcă, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, că instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În același rând, instanța de recurs menționează că, conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod. Așadar, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată, iar după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special a dispozițiilor art. 90 Cod penal.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane. Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Instanța de judecată trebuie să aleagă și să aplice acel tip și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii. Pedeapsa mai aspră, în limitele prevederilor articolului, poate fi stabilită numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului scontat.

Sanțiunea art. 152 alin. (2) lit. c¹) Cod penal, în baza căruia inculpatul a fost condamnat, prevede pedeapsa cu închisoare de la 5 la 7 ani. Această infracțiune, clasificându-se ca infracțiune gravă, potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal.

Conform alin. (1) art. 90 Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă,*

iar aceste prevederi potrivit dispoziției alin. (4) al aceleiași norme nu se aplică în cazul persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei periculoase sau deosebit de periculoase.

Revenind la prezenta speță, Colegiul penal atestă că, inculpatul a fost condamnat în baza art. 152 alin. (2) lit. c¹) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Respectiv, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor generale de individualizare a pedepsei, continuând operațiunea de individualizare cu privire la săvârșirea infracțiunii, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutare pedepsei aplicate vinovatului. Astfel, suspendarea condiționată, ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea ca, pe lângă stabilirea cuantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului, aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

Derivând din condițiile ce vizează pedeapsa aplicată și natura infracțiunii prevăzute în alin. (1) și alin. (4) art. 90 Cod penal, se atestă faptul incidenței acestora la prezenta speță și anume că, este stabilită o pedeapsă cu închisoare pentru infracțiunea săvârșită cu intenție ce nu depășește 5 ani, și nu este una ce se atribuie la infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum nu este prezentă și nici recidiva.

La circumstanțele cauzei și persoana celui vinovat, din materialele cauzei se atestă că inculpatul anterior nu a fost judecat, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, are doi copii minori la întreținere, se caracterizează pozitiv, circumstanțe agravante nu au fost stabilite

O altă condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 Cod penal, este aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea efectivă a acesteia, ținând cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege la formarea unei astfel de convingeri. Reieșind din conținutul hotărârilor judecătorești ale instanțelor de fond, Colegiul penal consideră că acestea întemeiat au concluzionat despre posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, învederând caracteristica pozitivă a inculpatului și faptul că anterior nu a fost condamnat.

Mai mult ca atât, Colegiul penal atenționează asupra faptului că, careva interdicții de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal nu au fost constatate, iar referitor la critica recurentului precum că inculpatul nu a recunoscut vina, instanța de recurs conchide că, utilizarea de către inculpat a dreptului său legal de a nu recunoaște vina în acțiunile imputate, nu poate fi sancționată de către stat prin aplicarea unei pedepse mai aspre.

Având în vedere toate circumstanțele cauzei în cumul, ținând cont de principiul umanismului, prevăzut de art. 4 Cod penal, cât și de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, instanța de recurs consideră, că nu este rațională executarea pedepsei reale cu închisoarea de către inculpat, iar instanța de apel just a conchis de a menține aplicarea

în privința acestuia a dispozițiilor art. 90 Cod penal, fiindu-i suspendată condiționat executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune, deoarece careva interdicții la aplicarea acestei norme nu se atestă, în cauza deferită judecării.

Astfel, instanța de recurs apreciază că, la stabilirea modalității de executare a pedepsei, instanțele de fond au acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, constatând că pedeapsa aplicată va fi echitabilă faptei infracționale comise, ce corespunde normelor legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, ca urmare, nefiind justificată solicitarea recurentului privind excluderea aplicării dispozițiilor art. 90 Cod penal, în privința inculpatului Mămăligă M.

Referitor la critica invocată în recursul declarat, precum că instanțele de fond neîntemeiat au respins parțial cerințele din acțiunea civilă, Colegiul penal consideră că instanțele ierarhic inferioare, justificat au adoptat soluții prin care au admis parțial acțiunea civilă intentată de Cebanu M. în numele părții vătămate minore Xxxxx, încasându-se de la Mămăligă M., în folosul lui Cebanu M., prejudiciul material în sumă de 924.12 lei, prejudiciul moral în sumă de 15.000 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 10.000 lei, iar în total suma de 25.924,12 lei.

Astfel, cu privire la solicitarea privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 10.000 euro, Colegiul penal verificând materialele dosarului, constată că în cuprinsul filei 162 v. II a deciziei atacate, se motivează corespunzător, că *„prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 219 alin. (4), 220 și 387 alin. (1) Cod de procedură penală. La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral s-au luat în considerație rezultatele infracționale produse minorului Xxxxx care, potrivit raportului de expertiză medico - legală nr. 1297/D din 17 iunie 2015, reprezintă vătămări corporale medii.”* Mai mult ca atât, instanța de apel a indicat că *„din lucrările cauzei, cu certitudine se constată că în rezultatul infracțiunii săvârșite de inculpat, reprezentantului legal al părții vătămate minore i-au fost cauzate suferințele psihice. În această ordine de idei, prima instanță corect a stabilit cuantumul prejudiciului moral produs prin infracțiune, în proporțiile corespunzătoare, care se va încasa de la inculpatul Mămăligă M. în beneficiul reprezentantului legal al părții vătămate minore Cebanu M.”*

Reieșind din cele menționate, Colegiul penal reține că cuantumul prejudiciul moral încasat de către instanța de apel de la Mămăligă M. în beneficiul reprezentantului legal al părții vătămate, Cebanu M., în sumă de 10.000 lei, a fost stabilit în conformitate cu prevederile art. 1423 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, de asemenea fiind urmărit scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă și pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei.

Totodată, cu referire la critica recurentului, precum că inculpatul urmează să-i restituie reprezentantului legal al părții vătămate, Cebanu M. cheltuielile legate de acordarea asistenței juridice în sumă de 30.000 lei, care sunt reale, rezonabile și necesare, Colegiul penal reține că și la acest aspect instanța de apel s-a expus motivat că *„prima instanță corect a soluționat și chestiunea cu privire la cheltuielile judiciare suportate în legătură cu asistența juridică acordată reprezentantului părții vătămate minore, în cadrul procesului penal, conform articolelor 217 - 219 și 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, astfel se consideră că este dovedit cine și în ce proporție trebuie obligat să*

plătească cheltuielile judiciare, motiv pentru care, solicitarea respectivă, a fost admisă parțial". Reieșind din cele expuse, în viziunea instanței de recurs, instanța de apel just a indicat că, suma de 30.000 lei cu titlu de cheltuieli judiciare suportate în legătură cu asistența juridică acordată de avocat, este exagerată și nejustificată în raportul de complexitatea cazului și lucrul efectuat de avocat, fapt ce impune, respingerea solicitării respective, cu menținerea hotărârii primei instanțe privind încasarea sumei de 10.000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, cheltuieli care sunt reale și rezonabile.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide, că în cauza dată nu au fost admise erorile de drept la care face referire recurentul și nu sânt temeiuri de casare a soluției adoptate, fiindcă instanța de apel s-a pronunțat motivat asupra tuturor argumentelor indicate în apeluri și hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar pedeapsa aplicată inculpatului a fost individualizată potrivit legii.

Finalmente, Colegiul apreciază ca legală și întemeiată hotărârea instanței de apel, care a fost adoptată în corespundere cu prevederile art. 414-419 Cod de procedură penală și din atare considerente, recursul ordinar declarat de recurent este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Mocanu Serghei în numele reprezentantului legal al părții vătămate, Cebanu Marina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Mămăligă Mihail Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 18 ianuarie 2019.

Președinte

Timofti Vadimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Țurcan Anatolie